

Havs- och vattenmyndigheten
404 39 Göteborg

Datum 2011-11-08
Dnr 32-2011-0626

Fiskeriverkets årsredovisning 2011

Riksrevisionen har granskat Fiskeriverkets årsredovisning, daterad 2011-08-31. Syftet har varit att bedöma om årsredovisningen är rättvisande.

Riksrevisionen vill uppmärksamma ledningen på Havs- och vattenmyndigheten på nedanstående iakttagelser då flertalet uppgifter övergått till denna myndighet den 1 juli 2011.

Riksrevisionen önskar information senast 2011-12-12 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Sammanfattning

Under tidigare år har Riksrevisionen rapporterat om iakttagelser för nedan nämnda områden. Avrapporteringen har presenterats i ett antal revisionsrapporter, revisionspromemorior samt vid muntlig dialog med myndigheten. Vid Riksrevisionens granskningar har noterats att utveckling av rutiner till viss del gjorts under senare år. Åtgärder har dock inte vidtagits i den takt som krävs för att Fiskeriverket ska anses ha haft en tillfredsställande kontrollmiljö.

Riksrevisionen vill understryka betydelsen av att den nya Havs- och vattenmyndighetens ledning redan tidigt tar ställning till nedanstående iakttagelser och beaktar dessa vid uppbyggandet av den nya myndigheten. Myndigheten bör:

- Utforma rutiner som säkerställer arbetet med och dokumentationen av processen för intern styrning och kontroll.
- Avsätta de resurser som behövs för att utveckla löpande ekonomiadministrativa rutiner.
- Säkerställa en bra dokumentation av årsredovisningen, analysera och följa upp underlag till årsredovisningen samt se till att innehållet överensstämmer med gällande regelverk.

Brister i arbetet med intern styrning och kontroll

Riksrevisionens granskning visar att dokumentationen inte har upprättats så att det går att följa Fiskeriverkets process för intern styrning och kontroll från riskanalys till beslut om kontrollåtgärder och till uppföljning och bedömning.

Fiskeriverkets ledning har inte utifrån resultatet av riskanalysen beslutat om hur alla risker ska hanteras, dvs. om kontrollåtgärder. Ansvar och tidplan för genomförande saknas för de kontrollåtgärder som definierats. Av dokumentation framgår inte om och i vilken omfattning kontrollåtgärder följts upp och utvärderats under året.

Intern styrning och kontroll är en process som utformas av myndighetens ledning och medarbetare i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt, författningsenligt och har en tillförlitlig återrapportering. Momenten riskanalys, kontrollåtgärder, uppföljning och dokumentation finns beskrivna i förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll och ska ingå i processen. Processen bör vara integrerad i myndighetens löpande styrning och uppföljning av verksamheten. Det bör t.ex. vara naturligt att genomföra riskanalyser och etablera kontrollåtgärder, i samband med att myndigheten upprättar verksamhetsplan och utformar operativa rutiner.

En samlad dokumentation ska ligga till grund för ledningens bedömning av den interna styrningen och kontrollen, som ska göras i anslutning till underskriften i årsredovisningen.

Rekommendation

Riksrevisionen *rekommenderar* att ledningen för Havs- och vattenmyndigheten utformar rutiner som säkerställer arbetet med och dokumentationen av processen för intern styrning och kontroll.

Brister i ekonomiadministrativa rutiner och rutiner för kvalitetssäkring av lämnade uppgifter

Riksrevisionen konstaterar att det inom Fiskeriverket funnits brister i rutiner som ska ge en tillfredsställande kontrollnivå. Tidigare berörda områden där brister noterats är bl.a. rutiner för avstämning och utveckling av saldot på räntekontot, redovisning av anläggningstillgångar, bemyndiganderedovisningen och kvalitetssäkring generellt av uppgifter som lämnas i årsredovisningen.

Rutiner för avstämning och utveckling av saldot på räntekontot

Fiskeriverkets behållning på räntekonto i Riksgälden har under senare år stadigt minskat. I årsredovisningen för 2011 utnyttjas krediten med 29 mnkr. Fiskeriverket har saknat rutiner för att prognostisera och följa upp utvecklingen på kontot. Avstämningarna borde ha dokumenterats.

Redovisning av immateriella anläggningstillgångar

Fiskeriverket har bedrivit IT-utveckling och verksamhetsutveckling inom området elektronisk loggbok. Under 2011 har Fiskeriverket redovisat ytterligare utgifter om knappt 6 mnkr som Balanserade utgifter för utveckling under balansposten Immateriella anläggningstillgångar. Riksrevisionens granskning visar att minst 0,7 mnkr felaktigt redovisats som tillgång istället för att kostnadsföras och därigenom belasta förvaltningsanslaget. Fiskeriverket har saknat rutiner för bedömning av om kriterier för att redovisa utgifter som anläggningstillgång uppfylls. Riksrevisionen har begärt men inte erhållit del av projektkalkylen och underlag där det framgår hur projektet ska redovisas och finansieras. Dessa underlag påverkar planering av anslagsförbrukning, upptagande av lån i Riksgäldskontoret och kostnader som ska hänföras till respektive år.

Vidare har Fiskeriverket redovisat delar av loggboksprojekt på 14 mnkr som Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar. Dessa borde istället ha redovisats som Balanserade utgifter för utveckling.

Redovisning av åtaganden utifrån tilldelade bemyndiganderamar

Kunskapen om vad en bemyndiganderedovisning ska innehålla bör förbättras. Efter Riksrevisionens tidigare synpunkter har Fiskeriverket ändrat redovisade belopp för ingående och utestående åtaganden för anslag 1:15 och 1:16. Utestående åtaganden överskrider tilldelat bemyndigande med ca 3 respektive 11 mnkr. Fiskeriverket borde i årsredovisningen informerat om ingångna åtaganden utöver tilldelade bemyndigande och hur dessa åtaganden ska hanteras under innevarande år efter överlämnande till Jordbruksverket.

Bristande kvalitetssäkring av uppgifter i resultatredovisningen

Enligt regleringsbrevet ska kostnader för avvecklingen redovisas samt hur dessa finansierats. Fiskeriverket ska även redovisa hur skulder och tillgångar omhändertagits. I resultatredovisningen framgår inte hur kostnaderna finansierats och hur skulder har omhändertagits.

Rutiner för belastning av förvaltningsanslag

Fiskeriverket har under 2011 fått en utökad anslagskredit för anslaget Fiskeriverket 1:14 till 8,6 mnkr. Samtidigt har Fiskeriverket undantagits från 12 § i anslagsförordning (2011:223) om att redovisa kostnader mot anslag för de framtida utgifter som är hänförliga till avvecklingen. I årsredovisningen har krediten utnyttjats med 5,3 mnkr, vilket innebär att det kvarstår ett utrymme på ca 3 mnkr.

Riksrevisionens granskning visar att Fiskeriverket felaktigt retroaktivt utnyttjat möjligheten att inte anslagsbelasta kostnader för avveckling på ca 1,7 mnkr. Dessa kostnader belastade anslagsredovisningen i årsredovisningen för 2010 och Fiskeriverket har felaktigt under 2011 minskat årets anslagsbelastning med motsvarande belopp. Vidare har anslagsbelastningen felaktigt minskats med ett belopp på 1,2 mnkr pga. att samma transaktion reducerat anslagsbelastningen både centralt och ute i verksamheten dvs. två gånger. Sammantaget medför ovanstående händelser att det skapats ett större anslagsutrymme i årsredovisningen för 2011 på ca 2,9 mnkr.

Rekommendation

Riksrevisionen *rekommenderar* att ledningen för Havs- och vattenmyndigheten avsätter de resurser som behövs för att utveckla löpande ekonomiadministrativa rutiner samt analyser och underlag till årsredovisningen för att säkerställa en bra dokumentation av årsredovisningen. Dessutom att innehållet i årsredovisningen överensstämmer med gällande regelverk.

Ansvarig revisor Anne Bryne har beslutat i detta ärende.
Uppdragsledare Mariette Hagenfjärd har varit föredragande.

Anne Bryne

Mariette Hagenfjärd

Kopia för kännedom:

Regeringen

Landsbyggsdepartementet

Miljödepartementet

Finansdepartementet (budgetavdelningen)